

Gammarus tigrinus **Tigermärsla**

© Foto: Johan Lindholm, Åbo Akademi

Svenskt vardagsnamn	Tigermärsla
... och på andra språk	Tyska: Gefleckter Flussflohkrebs, Getigerter Bachflohkrebs;
Vetenskapliga namn	<i>Gammarus tigrinus</i> Sexton, 1939; fam. Gammaridae Synonym(er): -
Organismgrupp(er)	Märslkräftor (ordning Amphipoda), Kräftdjur (subfylum Crustacea).
Storlek och utseende	Märslorna kan vara från ca 4 mm till 10–11 mm långa. Hannarna är i allmänhet något större än honorna. De exemplar som hittats i Finska viken var 7–11 mm långa. Märslorna är vitaktiga till gula och har svarta fläckar eller svarta, tvärgående ränder/band på kroppen. Olika färgvarianter av <i>Gammarus tigrinus</i>. Vänster: © Jonne Kotta, Eesti Mereinstituut Höger: © Hugh MacIsaac, University of Windsor.
Kan förväxlas med	Inhemska märslkräftor av släktet <i>Gammarus</i> (som det finns fler av i Östersjön). Behövs oftast lupp eller mikroskopisk utrustning för att skilja på arterna.
Geografiskt ursprung	Nordamerika.

Första observation i svenska vatten	Santa Anna skärgård, Östergötland, augusti 2010 och Gräsö, Uppland, september 2011 (Jonne Kotta, pers. meddelande). Fynden gjordes inom Interreg-projektet Hispares.
Förekomst i svenska havs- och kustområden	Det höga antalet funna individer tyder på att arten är etablerad sedan länge, kanske sedan 2000-2004. De första fynden är från exponerade lokaler vilket inte är artens favoriserade miljö (föredrar skyddade lokaler). Detta kan tyda på att arten även finns längre in i mer skyddade skärgårdsområden samt kanske även längs en stor del av svenska kusten.
Övrig förekomst utanför ursprungligt utbredningsområde	Arten påträffades i Europa första gången 1931 (Storbritannien och Irland). Den kom till Storbritannien med barlastvatten, men har också aktivt planterats in i floder i Tyskland som fiskföda. Den finns nu längs den södra, sydöstra och östra östersjökusten, från Tyskland upp till Finland. Den hittades i Rigabukten och i Finska viken 2003. Den första upptäckten av arten i östersjöområdet i vid bemärkelse gjordes i en tysk flod 1975.
Referenser till observationer i områden nära svenska farvatten	Puck Bay, Polen (Szaniawska <i>et al.</i> , 2003) Kuriska lagunen, Litauen (Daunys & Zettler, 2006) Lettland (Strode <i>et al.</i> , 2013) Neva, Ryssland (Breezina, 2007) Finland (Packalén <i>et al.</i> , 2008)
Troligt införselsätt	Fartygstrafik: Barlastvatten. Inplantering.
Miljö där arten förekommer	<i>Gammarus tigrinus</i> är bottenlevande. Den trivs i olika miljöer, bland bottenlevande växter, på sandbotten och grov stenbotten. Den lever ofta i floder och klarar ett brett spektrum av salthalter, från sötvattenförhållanden upp till 25 ‰. Arten är också temperaturtålig och kan leva i vatten som är allt från ca 0 till sannolikt omkring +35 °C. Den har fått mycket stor utbredning i floder i bl.a. Tyskland och Nederländerna, med snabb förökning och spridning.
Ekologiska effekter	<i>Gammarus tigrinus</i> är en allätare och konkurrerar ut inhemska arter av märkräftar. Den har varit mycket framgångsrik i polska vatten. I vissa delar (Puckbukten) samexisterar den också med andra arter, men den vanligaste erfarenheten är att arten gradvis tränger ut andra arter av märkräftar. Den är mycket motståndskraftig mot

	förändringar i miljön, inklusive mot föroreningar. I tyska floder var den fram till slutet av 1990-talet den vanligaste märkekräftan, men har nu börjat konkurreras ut av den pontokaspiska "mördarkräftan" <i>Dikerogammarus villosus</i> (som även den finns i södra Östersjön). Det finns tecken som tyder på att den mycket aggressiva <i>D. villosus</i> kan bli dominerande över <i>Gammarus tigrinus</i> och då också över andra, inhemska arter av märkekräftor.
Andra effekter	<i>Gammarus tigrinus</i> är värd för en annan främmande art, den parasitiska masken acanthocephalen <i>Paratenuisentis ambiguus</i>.
Övrigt	
Läs mer • Costello M. & Bellan-Santini D. 2012. <i>Gammarus tigrinus</i> Sexton, 1939. In: Lowry, J. (2012) World Amphipoda database. Accessed through: World Register of Marine Species at http://www.marinespecies.org/aphia.php?p=taxdetails&id=102296 on 2013-04-26 • Jensen K.R. 2010. NOBANIS – Invasive Alien Species Fact Sheet – <i>Gammarus tigrinus</i> – From: Identification key to marine invasive species in Nordic waters – NOBANIS www.nobanis.org, Date of access 26/04/2013. http://www.nobanis.org/files/factsheets/Gammarus%20tigrinus.pdf • Kotta J., Orav-Kotta H., Herkül K. & Kotta I. 2011. Habitat choice of the invasive <i>Gammarus tigrinus</i> and the native <i>Gammarus salinus</i> indicates weak interspecific competition. Boreal Environment research 16 (Suppl. A):64-72. Mer om bilden • © Johan Lindholm, Åbo Akademi http://www.abo.fi/fak/mnf/biol/ • © Jonne Kotta, Eesti Mereinstituut http://www.sea.ee/ • © Hugh MacIsaac, Great Lakes Institute for Environmental Research, University of Windsor: <i>Gammarus tigrinus</i>: a new invasive amphipod in the Great Lakes http://web2.uwindsor.ca/courses/biology/macisaac/pages/amphipod.htm	

Referenser till artbeskrivning

- Jensen K.R. 2010. NOBANIS – Invasive Alien Species Fact Sheet – *Gammarus tigrinus* – From: Identification key to marine invasive species in Nordic waters – NOBANIS www.nobanis.org, Date of access 26/04/2013.
<http://www.nobanis.org/files/factsheets/Gammarus%20tigrinus.pdf>

Referenser till fyndplatser

- Berezina N.A. 2007. Expansion of the North American amphipod *Gammarus tigrinus* Sexton 1939 to the Neva Estuary (easternmost Baltic Sea). *Oceanologia* 49(1):129-135.
- Daunys D. & Zettler M.L. 2006. Invasion of the North American amphipod (*Gammarus tigrinus* Sexton, 1939) into the Curonian Lagoon, south-eastern Baltic Sea. *Acta Zoologica Lituania* 16(1):20-26.
- Jensen K.R. 2010. NOBANIS – Invasive Alien Species Fact Sheet – *Gammarus tigrinus* – From: Identification key to marine invasive species in Nordic waters – NOBANIS www.nobanis.org, Date of access 26/04/2013.
<http://www.nobanis.org/files/factsheets/Gammarus%20tigrinus.pdf>
- Packalén A., Korpinen S. & Lehtonen K.K. 2008. The invasive amphipod species *Gammarus tigrinus* (Sexton 1939) can rapidly change littoral communities in the Gulf of Finland (Baltic Sea). *Aquatic Invasions* 3(4):405-412.
- Piscart C., Maazouzi C. & Marmonier P. 2008. Range expansion of the North American alien amphipod *Gammarus tigrinus* Sexton, 1939 (Crustacea: Gammaridae) in Brittany, France. *Aquatic Invasions* 3(4):449-453.
- Strode E., Berezina N.A., Kalnins M. & Balode M. 2013. New records of the amphipods *Gammarus tigrinus* Sexton, 1939 and *Pontogammarus robustoides* G.O. Sars, 1894 in Latvian waters of the Baltic Sea. *BioInvasions Records* 2(1):63-68.
- Surowiec J. & Dobrzycka-Kraheil A. 2008. New data on the non-indigenous gammarids in the Vistula Delta and the Vistula Lagoon. *Oceanologia* 50(3):443-447.
- Szaniawska A., Łapucki T. & Normant M. 2003. The invasive amphipod *Gammarus tigrinus* Sexton 1939, in Puck Bay. *Oceanologia* 45(3):507-510.

Referenser till ekologiska och andra effekter

- Jensen K.R. 2010. NOBANIS – Invasive Alien Species Fact Sheet – *Gammarus tigrinus* – From: Identification key to marine invasive species in Nordic waters – NOBANIS www.nobanis.org, Date of access 26/04/2013.
<http://www.nobanis.org/files/factsheets/Gammarus%20tigrinus.pdf>
- Rolbiecki L. & Normant M. 2005. The first record of parasites in *Gammarus tigrinus* Sexton, 1939 – a recent newcomer to the Gulf of Gdansk. *Oceanologia* 47(2):283-287.

- Detta faktablad om *Gammarus tigrinus* skapades den 20 september 2005. Första uppdatering: 29 juni 2006; Andra uppdatering: 1 november 2006; Tredje uppdatering: 11 december 2006. Senaste uppdatering den 26 april 2013 av Sture Nellbring.